

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/805/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511213564
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2511213564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodná banka, a.s., IČO: 36 854 140, so sídlom v Bratislave, Michalská 18, zastúpený advokátom: JUDr. Branislav Zuberec, so sídlom v Bratislave, Michalská 9, proti odporcom: 1. O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., R. X, 2. I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. R. X, o zaplatenie 4.171,98 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 7C/186/2011-97 zo dňa 18.12.2014, v zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo výroku II. a v časti náhrady trov konania vo výroku III. **p o t v r d z u j e .**

Odporcom 1 a 2 sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd výrokom I. uložil odporcom 1 a 2 povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 2.198,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.198,- Eur od 15.07.2011 do zaplatenia v mesačných splátkach vo výške 70,- Eur splatných k 20. dňu kalendárneho mesiaca počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok. Výrokom II. zvyšnej časti sa návrh zamietol, výrokom III. rozhodol, že odporcom v prvom a druhom rade sa náhrada trov konania nepriznáva.

Svoje rozhodnutie po citácii § 2 písm. b), § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 160 ods. 1 a 2 O.s.p. vecne odôvodnil tým, že návrh bol podaný dôvodne len v časti, ktorej súd vyhovel. Účastníci konania uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporcom v prvom a druhom rade peňažné prostriedky v sume 100.000,- Sk, t.j. 3.319,39 Eur, ktoré sa odporcovia v prvom a druhom rade ako dlžníci zaviazali splatiť v 60 mesačných splátkach po 2.423,- Sk (80,43 Eur). Zo zmluvy však vyplýva, že táto neobsahuje povinný údaj v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) citovaného zákona, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zmluva obsahuje údaj o celkovej (súhrnnej) výške splátky v sume 2.423,- Sk (80,43 Eur) mesačne. Výkladom ust. § 4 ods. 2 písm. i) však treba dospieť k záveru, že každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „suma, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Keďže teda zmluva tieto vyššie uvedené obligatórne náležitosti neobsahuje, tak sa v zmysle § 4 ods. 3 citovaného zákona poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko zo splátkového kalendára vyplýva, že odporcovia v

prvom a druhom rade doposiaľ uhradili navrhovateľovi v súvislosti s predmetným úverom 1.121,39 Eur, súd považoval návrh navrhovateľa za dôvodný v časti zodpovedajúcej rozdielu medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a vrátenými finančným prostriedkami vo výške 2.198,- Eur (3.319,39 Eur - 1.121,39 Eur) a vo zvyšnej časti istiny návrh ako nedôvodný zamietol, keďže poskytnutý úver právne posúdil ako úver bezúročný a bez poplatkov. Z rovnakých dôvodov súd zamietol aj uplatnený úrok vo výške 15,8% zo sumy 2.848,06 Eur od 15.07.2011 do zaplatenia ako aj úrok z omeškania vo výške 9% ročne v časti istiny presahujúcej sumu 2.198,- Eur od 15.07.2011 do zaplatenia. Nakoľko sa odporca dostal do omeškania so zaplatením svojho peňažného dlhu, má navrhovateľ nárok aj na úrok z omeškania. Súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania v zákonnej výške, a to od 15.07.2011. V zmysle obchodných podmienok navrhovateľ bol oprávnený vyhlásiť splatnosť všetkých pohľadávok v prípade omeškania odporcov v prvom a druhom rade s plnením svojich zmluvných povinností. Navrhovateľ oznámil odporcovi v prvom rade, že pohľadávky sa stávajú splatnými k 15.05.2010. Navrhovateľ má teda nárok na úrok z omeškania od 16.05.2010, nakoľko však žiadal priznať úroky z omeškania až od 15.07.2011, súd mu ich priznal za uplatnené obdobie v zákonnej výške platnej k 16.05.2010. Z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie odporcov v prvom a druhom rade, súd povolil priznanú sumu splatiť navrhovateľovi v splátkach po 70,- Eur, pričom výšku splátok určil súd tak, aby bola istina splatená najneskôr do 36 mesiacov od rozhodnutia súdu. V prípade omeškania odporcov v prvom a druhom rade so splatením čo i len časti splátky sa stane splatnou celá dlžná suma. Z dôvodu, že odporcovia boli v konaní úspešní vo vyššej miere ako 50%, mali by nárok na náhradu trov konania. Keďže si náhradu trov konania neuplatnili, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku III.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu a to výlučne v zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil, návrhu v celom rozsahu vyhovel a priznal náhradu trov konania. Odvolanie bolo podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa odvolateľa vznikol mu nárok na zaplatenie aj tej časti, v ktorej súd návrh zamietol. Zmluva o úvere bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka, navrhovateľ preto postupoval podľa § 330 ods. 2 ObchZ a plnenie započítaval najprv na úroky a potom na istinu. Podľa odvolateľa zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, preto ju nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov a navrhovateľ tak má právo na zaplatenie úrokov z úveru z istiny ako aj úrokov z omeškania z úrokov z úveru a z poplatkov. Zmluva obsahuje náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) citovaného zákona, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, v zmluve je uvedené, že dlžník sa zaväzuje splácať úroky a istinu úveru v 60 mesačných anuitných splátkach... prvá až predposledná anuitná splátka bude predstavovať 2.423,- Sk (čl. V zmluvy). Súd prvého stupňa vo výroku nerozhodol o debetnom zostatku vo výške 72,60 Eur s debetným úrokom 25% ročne, ani z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, prečo výrok neobsahuje záväzok odporcu 1 zaplatiť aj túto sumu, rozhodnutie je v tejto časti nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Nesprávne je aj rozhodnutie o trovách konania, v prípade, že by súd návrhu v celom rozsahu vyhovel, navrhovateľovi by vzniklo aj právo na náhradu trov konania.

Odporcovia 1 a 2 odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej zamietajúcej časti ako aj v časti náhrady trov konania vecne správny.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa bolo posúdiť, či prvostupňový súd rozhodol vo veci správne, ak žalobu vo zvyšku zamietol z toho dôvodu, že predmetný úver pre chýbajúce náležitosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru považoval za bezúročný a bez poplatkov, a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu

potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť, pretože súd prvého stupňa sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre túto časť rozhodnutia a odvolací súd sa s týmto odôvodnením súdu v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ uzatvoril s odporcami v prvom a druhom rade dňa 14.11.2008 zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. 002974741R, na základe ktorej navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporcom v prvom a druhom rade ako dlžníkom 100.000,-Sk (3.319,39 Eur), ktorú dlžnú sumu sa odporcovia a v prvom a druhom rade ako dlžníci zaviazali spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi v 60-tich mesačných splátkach splatných vždy 15. deň v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá dňa 15.12.2008 a poslednej splátky dňa 15.11.2013. Výška splátok bola dohodnutá na 2.423,- Sk úroková sadzba vo výške 15,8%. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 19,44%. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky ČSOB. Listom zo dňa 28.02.2010 navrhovateľ vyzval odporcu v prvom rade na zaplatenie dlhu, ktorý v tom čase predstavoval sumu 371,73 Eur vrátane príslušenstva. Výzva bola odporcovi v prvom rade doručená dňa 04.03.2010. Listom zo dňa 17.05.2010 oznámil navrhovateľ odporcovi v prvom rade, že vyhlasuje celú svoju pohľadávku z úveru dňom 15.05.2010 za splatnú. Oznámenie bolo doručené odporcovi v prvom rade dňa 28.05.2010. Z platobnej histórie súd zistil, že odporcovia v prvom a druhom rade uhradili navrhovateľovi do rozhodnutia súdu celkovo 1.121,39 Eur.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že sa jedná o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú príslušné ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

V zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (ods. 3 veta druhá).

Ustanovenie § 4 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Sankcia neplatnosti by totiž neprímerane tvrdo dopadala na spotrebiteľa, ktorý by tým stratil výhodu splátok, a mohol by sa tak dostať do ťažko riešiteľnej situácie, pretože spravidla finančné prostriedky z úveru už použil a nemá možnosť ich bezprostredne splatiť v celej výške.

Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti zmluvy sankcionoval veriteľa tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (ods. 3 veta druhá).

Jednou z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i)). Zákonom stanovené presné členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a zároveň aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať aj nároky, na ktoré nemá právo.

Súd prvého stupňa preto správne pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, a dospel k správne záveru, že predmetná zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona, preto v zmysle § 4 ods. 3 zákona poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že zmluva neobsahovala rozčlenenie splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky (§ 4 ods. 2 písm. i) zákona). Nerozčlenenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky nemôže byť považované za splnenie povinnosti, ktorá *expressis verbis* vyplývala z vyššie cit. ust. zákona o spotrebiteľských úveroch. Analyzujúc túto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom je potrebné dospieť k záveru, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana tohto, z povahy veci slabšieho účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad cit. ustanovenia, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, nemal byť zavádzaný ani problematickými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť).

Na práve uvedené treba usudzovať predovšetkým preto, že vyššie spomínanému záujmu na čo najväčšej prehľadnosti dojednaní pre spotrebiteľa doslova odporujú formulácie, vyžadujúce od spotrebiteľa uvažovať s matematickými operáciami a navyše za použitia viacerých pojmov, nezriedka „roztrúsených“ v rôznych častiach listín spotrebiteľovi predkladaných (ale aj nepredkladaných) na podpis, v ktorých sa tak logicky možno „stratiť“.

Keďže potom s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, v zmysle citovaného ust. § 4 ods. 2 písm. i) v spojení s § 4 ods. 3 veta druhá Zákona o spotrebiteľských úveroch, je nevyhnutné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, pričom podľa dokladov predložených navrhovateľom, odporcovia doposiaľ uhradili 1.121,39 Eur, preto bolo dôvodné zaviazať ich len na zaplatenie zvyšku istiny, t.j. 2.198,- Eur a vo zvyšnej časti bolo potrebné návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Pokiaľ odvolateľ namietal, že súd prvého stupňa vo výroku nerozhodol o debetnom zostatku vo výške 72,60 Eur s debetným úrokom 25% ročne a ani z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, prečo výrok neobsahuje záväzok odporcu 1 zaplatiť aj túto sumu, rozhodnutie je preto v tejto časti nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné, ani táto odvolacia námietka neobstojí. Zrejme totiž uniklo pozornosti navrhovateľa, že súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 23.09.2014 konanie o zaplatenie 72,60 Eur spolu s úrokom vo výške 25% ročne zo sumy 72,60 Eur od 31.07.2011 do zaplatenia vylúčil uznesením na samostatné konanie, pričom z obsahu spisu vyplýva, že zápisnica z tohto pojednávania bola zaslaná právne zástupcovi navrhovateľa.

Vzhľadom na prevažujúci úspech odporcov v konaní bolo dôvodné o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a odporcom náhradu trov konania nepriznať, nakoľko si ju neuplatnili.

Ďalšie odvolacie argumenty navrhovateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu navrhovateľa zaoberajúcu sa ďalšími, podľa súdu prvého stupňa absentujúcimi, podstatnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere účastníkov, už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Odvolačiaci súd potom rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku, vrátane výroku o trovách konania, s poukazom na konštatované, ako vecne správny, s použitím § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní boli plne úspešní odporcovia 1 a 2 a preto im v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Keďže ale odporcovia 1 a 2 si právo na náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnili (podľa obsahu spisu im v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli), odporcom 1 a 2 nebola náhrada trov odvolacieho konania priznaná.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.